

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

спеціальність	054 «Соціологія»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Моїсєєва Наталія Іванівна

Вища освіта – спеціальність філолог

Науковий ступень – доктор економічних наук, 08.00.05 – розвиток продуктивних сил та регіональна економіка.

Вчене звання – професор кафедри ЮНЕСКО.

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- 120 публікації, з них 98 наукового та 22 навчально-методичного характеру, у тому числі наукові праці, опубліковані у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях;
- публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Web of Science – 5.

Учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0679656319	електронна пошта	n.i.moiseeva1@gmail.com	дистанційна підтримка	Zoom Moodle
---------	------------	------------------	-------------------------	-----------------------	----------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 054«Соціологія»
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, позааудиторні заняття, реферативна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 30 годин лекції, 18 - практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВИТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.</p> <p>СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.</p> <p>СК09. На основі соціологічних знань здатність здійснювати комплекс заходів щодо налагодження зав'язків з громадськістю.</p> <p>СК12. Здатність здійснювати комплекс заходів щодо вирішення соціальних (соціально-економічних, соціально-політичних, освітніх, культурних та ін.) проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.</p>	Програмні результати навчання	<p>РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</p> <p>РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.</p> <p>РН14. Вміти використовувати соціологічні знання, навички проведення соціологічного дослідження тощо для забезпечення управлінських рішень в організаціях, в тому числі в тому числі урядових, інституційних та інших установах, які займаються питаннями соціальної політики.</p> <p>РН15. Розробляти та реалізовувати заходи щодо вирішення соціальних (соціально-економічних, соціально-політичних, освітніх, культурних та ін.) проблем, які безпосередньо чи опосередковано впливають на творення соціальних цінностей, формування соціальної безпеки індивідів і груп, задоволення їх соціальних потреб та інтересів.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Соціологія управління як спеціальна соціологічна теорія

Лекція 1.	Соціологія управління як наука та	Семінарське заняття 1	Соціологія управління як наука та	а робота	Які погляди існують в науці з приводу пояснення сутності та змісту управління Як співвідносяться поняття «управління» та «менеджмент» Назвіть основні соціально-економічні проблеми управління. Опишіть соціально-політичні
------------------	-----------------------------------	------------------------------	-----------------------------------	-----------------	---

	навчальна дисципліна		навчальна дисципліна		
Лекція 2.	Історична еволюція і сучасний стан соціології управління	СЗ 2	Історична еволюція і сучасний стан соціології управління		проблеми управління Які теорії і концепції були провісниками теорій і концепцій управління? Коли виникла школа наукового управління і які основні ідеї вона містила? Коли соціологія включилася в розробку проблем управління? Назвіть основні етапи розвитку концепцій управління? Хто стояв біля витоків української школи управління? Як вона розвивалася? Пояснити роль соціальних інститутів як чинника соціальної інтеграції і стабільності соціальних систем. Назвати основні ознаки соціальних інститутів. Пояснити, чим відрізняються специфічні функції соціальних інститутів від неспецифічних? Навести приклади „історичних” інститутів і таких, що можна визначити як „сучасні”. Пояснити, чим неофіційні соціальні інститути відрізняються від офіційних. Навести приклади легальних та нелегальних неофіційних інститутів. Навести приклад деінституціоналізації соціального інституту, яка є позитивним і природним процесом. Описати основні ознаки організації та на прикладі конкретної організації продемонструвати їх наявність. Навести приклади різних типів організацій. Назвати ознаки бюрократичної організації. В чому перевага і недоліки бюрократичної моделі організації? Які функції виконує держава як інститут управління? У чому полягає різниця між місцевим самоврядуванням та муніципальним управлінням? Розкрийте роль інститутів муніципального управління. Розкрийте зміст діяльності інституту управління соціальним захистом населення.
Лекція 3.	Соціальні інститути та організації	СЗ 3	Соціальні інститути та організації		

Модуль 2. Теоретичні та практичні засади соціального управління

Лекція 4.	Сутність, зміст та принципи соціального управління	СЗ 4	Сутність, зміст та принципи соціального управління	Самостійна робота	Цілі соціального управління та вимоги, яким повинні відповідати цілі (конкретності, реальності, контрольованості). Сутність і роль цілепокладання в процесі управління. Закони управління, що виражають важливі внутрішні стійкі риси, особливості процесу управління. Внутрішні та зовнішні обмеження, які необхідно враховувати при підготовці управлінського рішення Особливості прийняття індивідуального та колегіального управлінського рішення. Переваги і недоліки групового та індивідуального ухвалення рішення Способи здійснення соціального контролю. Функції та різновиди соціального контролю. Критерії оцінки ефективності управління. Дайте визначення соціальної інформації та з'ясуйте її роль в управлінні соціальними процесами. Які функції виконує соціально-управлінська інформація? У чому полягає інформаційне забезпечення процесу управління? Які вимоги висуваються до якості соціально-управлінської інформації? Сутність конфлікту у сучасній організації. Відступ та агресія як реакція на блокаду потреб. Класифікація конфліктів в організації. Особистий або психологічний конфлікт. Міжособистісний конфлікт. Міжгруповий (соціальний) конфлікт. Відкриті та приховані конфлікти. Причини виникнення
Лекція 5.	Управлінський цикл, його структура	СЗ 5	Управлінський цикл, його структура		
Лекція 6.	Інформаційне забезпечення управлінської діяльності	СЗ 6	Інформаційне забезпечення управлінської діяльності		

Лекція 7.	Управління організаційним и конфліктами.	СЗ 7	Управління організаційними конфліктами.	конфліктів в організації. Стадії проходження конфлікту в організації. Розв'язання конфлікту та його наслідки. Організаційні, соціологічні, культурні та соціально-психологічні засоби управління конфліктом в організації. Розкрийте розуміння культури як соціального феномену. Чому в наш час зростає роль культурного чинника в управлінні? Які підходи до аналізу управлінської культури Ви знаєте? Дайте їх характеристику. Розкрийте сутність загальнопоняттєвого підходу до розгляду управлінської культури. Розкрийте сутність внутрішньо-організаційного підходу до розгляду управлінської культури. Які типології організаційної культури Вам відомі? Розкрийте сутність особистісного підходу до розгляду управлінської культури.
Лекція 8.	Управлінська культура	СЗ 8	Управлінська культура	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1.	Бурега В. В. Соціально-адекватне управління: концептуалізація моделі: монографія. Донецьк : ДонГУУ, 2005. 171 с.	Методичне забезпечення	1.	Танчин І. З. Соціологія : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. К.: Знання, 2008. 351 с.
	2.	Бурега В. В. Соціологія державного управління. Донецьк : ООО «Східний видавничий дім», 2012. 167 с.		2.	Слющинський Б. В. Соціологія управління : навчально-методичний посібник. Маріуполь : Видавничий центр МДУ, 2018. 144 с
	3.	Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. К. : Каравела, 2007. 304 с.		3.	Плахова О. М. Соціологія управління: Навчально-методичний посібник для студентів соц. факультету. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 128 с.
	4.	Дідковська Л. Г. Історія вчень менеджменту : навч. посіб. К. : Алерта, 2008. 477 с.			
	5.	Рущенко І. П. Загальна соціологія : підручник. Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004.			

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.